

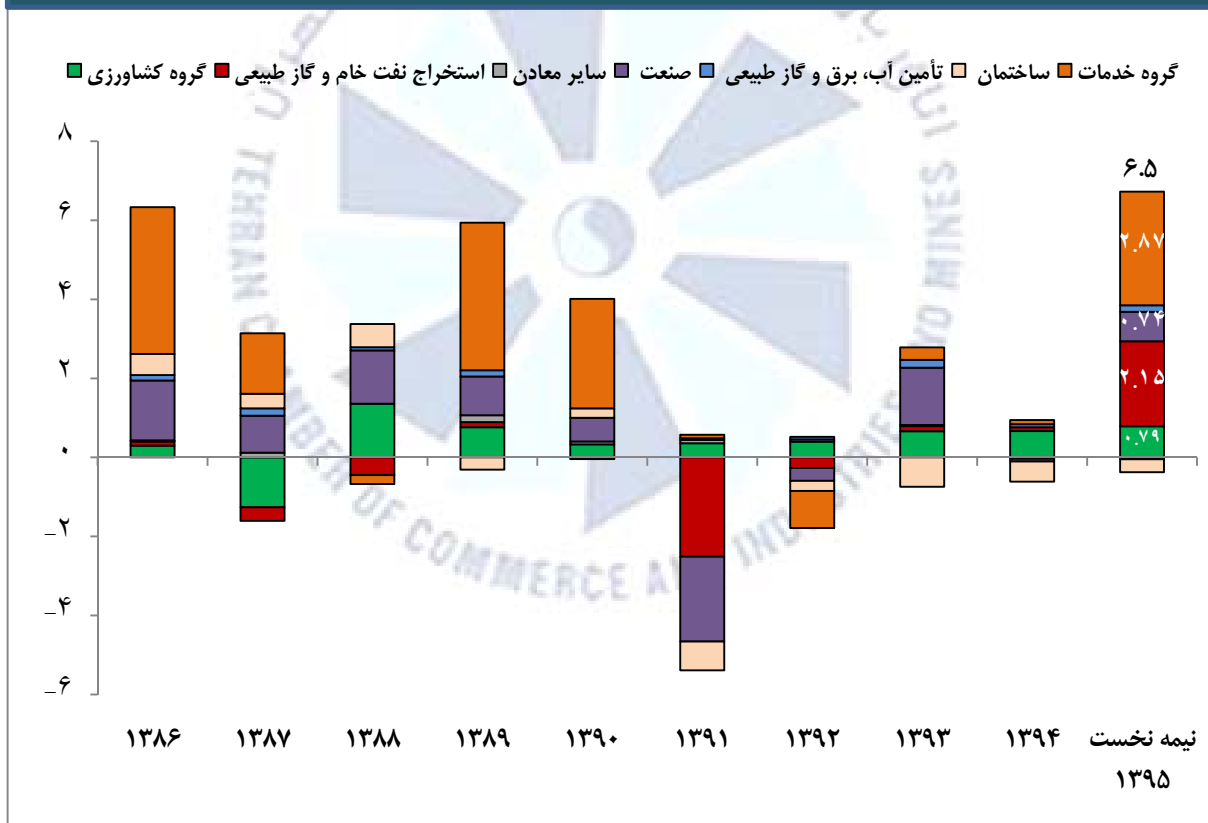

مشارکت بخش های اقتصادی در رشد تولید ناخالص داخلی

تولید ناخالص داخلی پس از رشد کم ۰.۷ درصدی در سال ۱۳۹۴، روند متفاوتی را در سال ۱۳۹۵ طی کرده است. از یک طرف با اجرایی شدن برجام در بهمن ماه ۱۳۹۴ تولید و صادرات نفت افزایش یافته و بخش عرضه اقتصاد تقویت شده است و از طرف دیگر تقاضا در بخش های مختلف اقتصاد افزایش یافته است.

در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۵ میزان رشد اقتصادی کشور به ۶.۵ درصد رسیده است. ۲.۱۵ واحد درصد از رشد ۶.۵ درصدی تولید ناخالص داخلی مربوط به بخش استخراج نفت خام و گاز طبیعی، ۲.۸۷ واحد درصد سهم گروه خدمات و ۰.۷۴ درصد سهم گروه صنعت و ۰.۷۹ واحد درصد سهم گروه کشاورزی در ایجاد رشد تولید ناخالص داخلی بوده است (شکل ۱). با مقایسه عملکرد این بخش ها در سال ۱۳۹۱ مشخص می گردد. دو بخش خدمات و استخراج نفت خام و گاز طبیعی که بیشترین عامل ایجاد رکود اقتصادی در سال ۱۳۹۱ بوده اند، به موتور محرک اقتصاد در نیمه نخست سال ۱۳۹۵ تبدیل شده اند.

شکل ۱: روند سالانه مشارکت بخش های مختلف در تامین رشد اقتصادی - واحد درصد

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

همانطور که در شکل ۲ مشاهده می شود روند رشد ارزش افزوده بخش کشاورزی از سال ۱۳۸۸ به بعد مثبت است. در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۵ نیز رشد ارزش افزوده این بخش ۵.۹ درصد بوده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

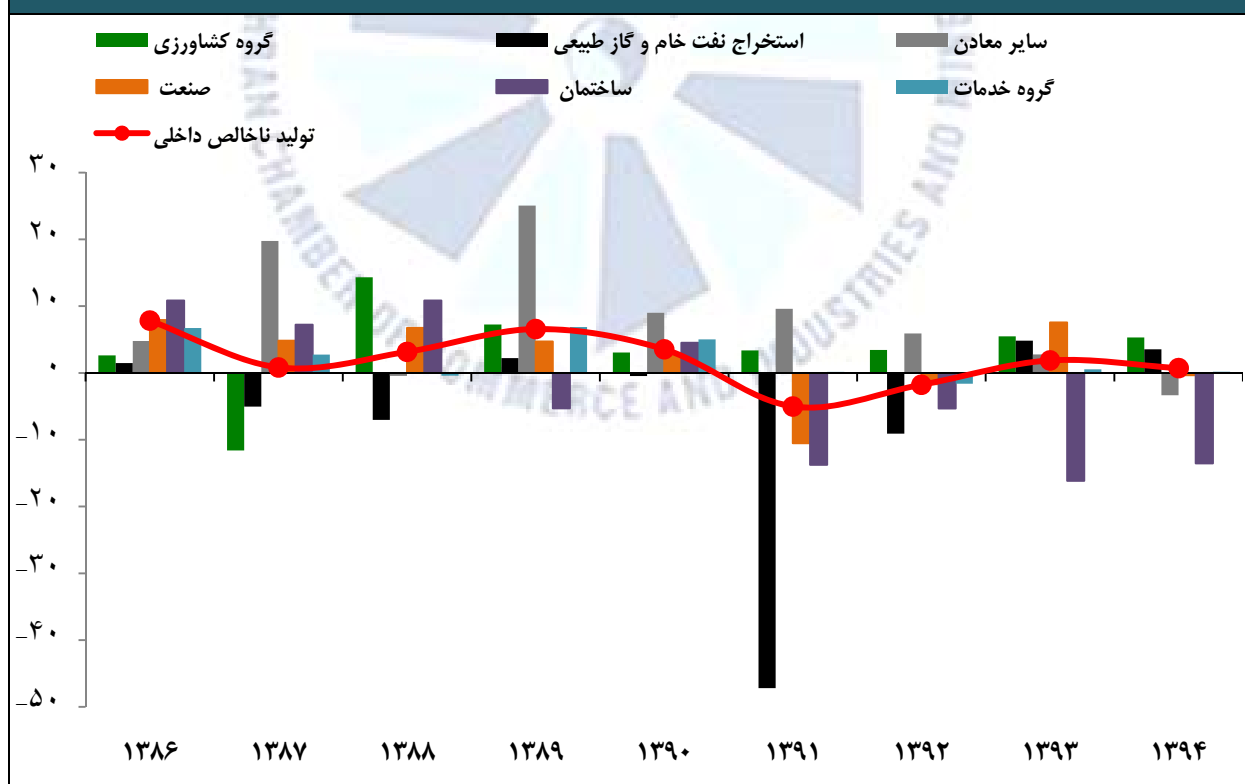
در بخش استخراج نفت خام و گاز طبیعی بعد از دو سال رشد منفی ارزش افزوده در سال های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲، در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۵ ارزش افزوده این بخش در حدود ۷۵ درصد افزایش یافته است. در واقع رشد این بخش با اجرایی شدن برجام در بهمن ماه ۱۳۹۴ شروع شده است. با توجه به تعیین سقف تولید ۳.۹۷۵ میلیون بشکه در روز برای ایران توسط سازمان اپک، رشد بیشتر این بخش مشروط به ایجاد سرمایه گذاری در این بخش است.

بخش خدمات با توجه به سهم بیش از ۵۰ درصدی در تولید ناخالص داخلی، نقش مهمی در ایجاد رشد اقتصادی دارد. ارزش افزوده بخش خدمات به غیر از سال ۱۳۹۲ و ۱۳۸۸ در بقیه سال ها مثبت است. در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۵ نیز این بخش ۵ درصد رشد داشته است.

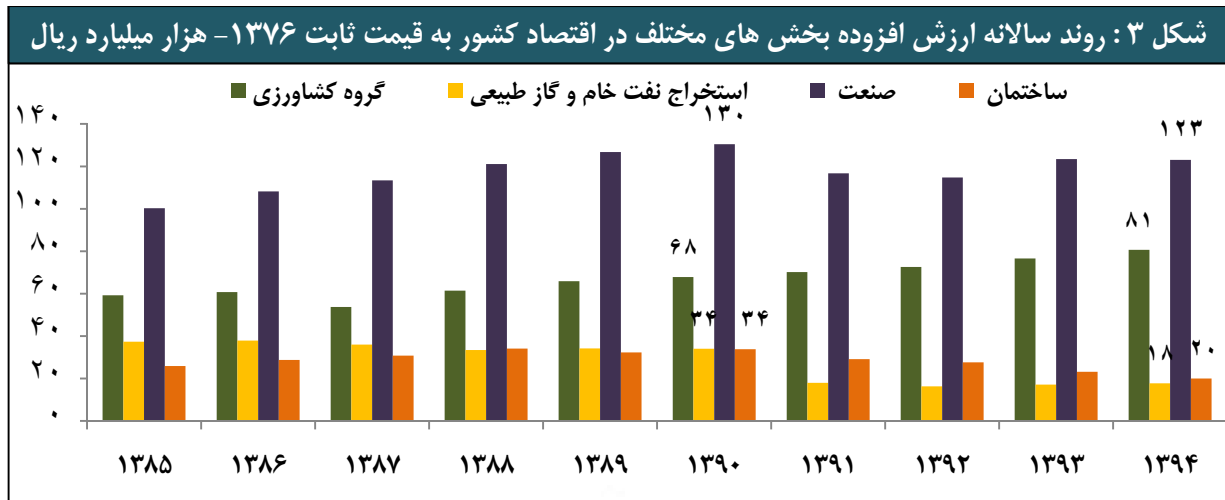
بخش صنعت پس از تجربه رکود در سال های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ در سال ۱۳۹۳ رشد ۷.۶ درصدی را تجربه کرده اما در سال ۱۳۹۴ همچنان دچار رشد منفی شده است. در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۵ نیز رشد ارزش افزوده این بخش ۳.۷۵ درصد بوده است.

بخش ساختمان پس از تجربه رشد زیاد در دهه ۸۰ به دلیل بیماری هلندی، از سال ۱۳۹۱ به بعد روند رشد منفی را داشته است. در نیمه نخست سال ۱۳۹۵ نیز رشد ارزش افزوده این بخش منفی ۹.۷ درصد بوده است. به نظر می رسد این بخش همچنان فاصله بسیار زیادی با روند بلندمدت خود خواهد داشت.

شکل ۲: روند سالانه رشد تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده برخی بخش های منتخب به قیمت های ثابت ۱۳۷۶- درصد

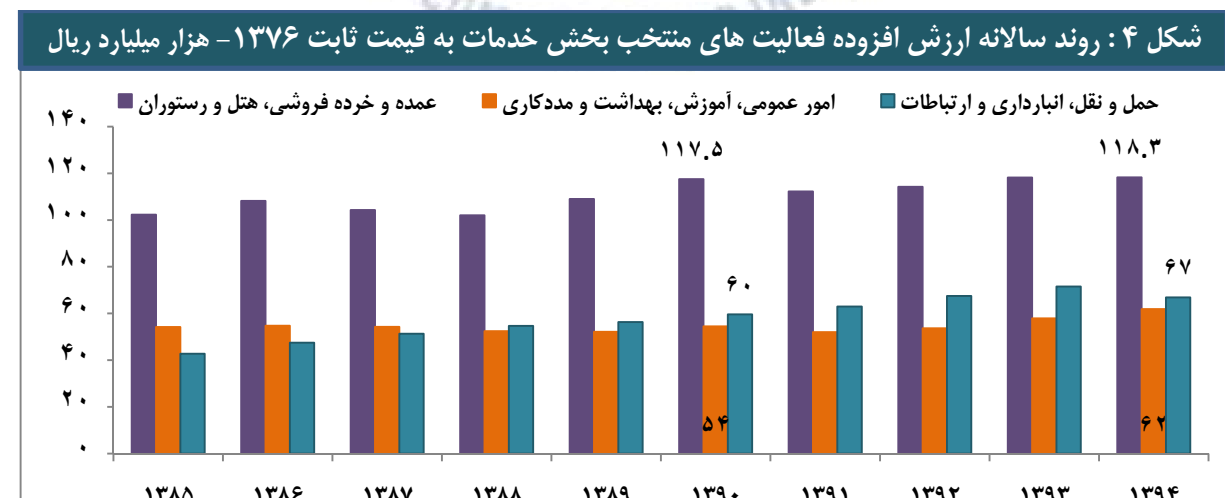
منبع داده ها : مرکز آمار ایران

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

ارزش افزوده سالانه بخش های مختلف در اقتصاد کشور در شکل ۳ نمایش داده شده است. همان طور که در این شکل مشاهده می شود در بین بخش های نفت، کشاورزی، صنعت و ساختمان، تنها بخشی که طی سالهای بعد از بروز تحریم (۱۳۹۰) روند افزایشی خود همچنان حفظ نموده، بخش کشاورزی کشور بوده و سایر بخش های منتخب طی چهار سال گذشته موفق نشده اند تا به سطح ارقام ارزش افزوده سال ۱۳۹۰ برسند.

با توجه به اهمیت بخش خدمات، ارزش افزوده زیر بخش های عمده این بخش در شکل ۴ نمایش داده شده است. علی رغم اثر پذیری فعالیت های خدماتی در حوزه های بازرگانی و رستوران و هتل داری، بهداشت، حمل و نقل و ارتباطات از تحریم، بعد از افت و خیزهای سال های بعد، در سال ۱۳۹۴ سطح ارزش افزوده این فعالیت ها از ارقام سال ۱۳۹۰، بیشی گرفت. ارزش افزوده فعالیت های بازرگانی و رستوران و هتل به قیمت ثابت ۱۳۷۶ در سال ۱۳۹۴ حدود ۱۱۸ هزار میلیارد تومان بوده که تقریباً با رقم ارزش افزوده بخش صنعت معادل با ۱۲۰۳ هزار میلیارد تومان در همین سال برابری می کند.

منبع داده ها: مرکز آمار ایران